

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 71 0 P 239208 21 Rev 2
Banjaluka, 16.03.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Violande Šubarić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca M.T. iz M.G., kojeg zastupa punomoćnik N.P., advokat iz B., protiv tužene Republike Srpske, koju zastupa Pravobranilaštvo Republike Srpske, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 239208 21 Gž 2 od 10.09.2021. godine, na sjednici održanoj dana 16.03.2022. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 239208 20 P 2 od 12.02.2021. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev i obavezana tužena da tužiocu na ime naknade materijalne štete izražene u vidu izgubljene zarade isplati ukupan iznos od 28.950,30 KM i to:

- za mart mjesec 2005. godine iznos od 392,40 KM,
- za april mjesec 2005. godine iznos od 392,40 KM,
- za maj mjesec 2005. godine iznos od 392,40 KM,
- za juni mjesec 2005. godine iznos od 392,40,40 KM
- za juli mjesec 2005. godine iznos od 392,40 KM,
- za august mjesec 2005. godine iznos od 392,40 KM,
- za septembar mjesec 2005. godine iznos od 465,00 KM
- za oktobar mjesec 2005. godine iznos od 988,20 KM
- za novembar mjesec 2005. godine iznos od 465,00 KM,
- za decembar mjesec 2005. godine iznos od 461,00 KM,
- za januar mjesec 2006. godine iznos od 466,80 KM,
- za februar mjesec 2006. godine iznos od 463,70 KM,
- za mart mjesec 2006. godine iznos od 467,50 KM,
- za april mjesec 2006. godine iznos od 468,60 KM,
- za maj mjesec 2006. godine iznos od 501,20 KM,
- za juni mjesec 2006. godine iznos od 501,60 KM,
- za juli mjesec 2006. godine iznos od 535,30 KM,
- za avgust mjesec 2006. godine iznos od 502,00 KM,

- za septembar mjesec 2006. godine iznos od 502,50 KM,
- za oktobar mjesec 2006. godine iznos od 502,50 KM,
- za novembar mjesec 2006. godine iznos od 502,50 KM,
- za decembar mjesec 2006. godine iznos od 563,60 KM,
- za januar mjesec 2007. godine iznos od 502,60 KM,
- za februar mjesec 2007. godine iznos od 499,60 KM,
- za mart mjesec 2007. godine iznos od 505,20 KM,
- za april mjesec 2007. godine iznos od 504,30 KM,
- za maj mjesec 2007. godine iznos od 504,40 KM,
- za juni mjesec 2007. godine iznos od 532,40 KM,
- za juli mjesec 2007. godine iznos od 538,20 KM,
- za august mjesec 2007. godine iznos od 535,60 KM,
- za septembar mjesec 2007. godine iznos od 538,20 KM,
- za oktobar mjesec 2007. godine iznos od 538,20 KM,
- za novembar mjesec 2007. godine 601,60 KM,
- za decembar mjesec 2007. godine 604,30 KM,
- za januar mjesec 2008. godine iznos od 656,00 KM,
- za februar mjesec 2008. godine iznos od 609,80 KM,
- za mart mjesec 2008. godine iznos od 609,80 KM
- za april mjesec 2008. godine iznos od 668,30 KM
- za maj mjesec 2008. godine iznos od 707,50 KM
- za juni mjesec 2008. godine iznos od 705,50 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedini iznos počev od 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, do konačne isplate u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke (stav 1.).

Odbijen je tužbeni zahtjev za naknadu naknade materijalne štete izražene u vidu izgubljene zarade i to:

- za juli mjesec 2008. godine iznos od 709,30 KM
- za august mjesec 2008. godine iznos od 709,30 KM,
- za septembar mjesec 2008. godine iznos od 709,90 KM,
- za oktobar mjesec 2008. godine iznos od 709,30 KM,
- za novembar mjesec 2008. godine iznos od 702,00 KM,
- za decembar mjesec 2008. godine iznos od 709,30 KM,
- za januar mjesec 2009. godine iznos od 711,30 KM,
- za februar mjesec 2009. godine iznos od 716,90 KM,
- za mart mjesec 2009. godine iznos od 715,30 KM
- za april mjesec 2009. godine iznos od 715,30 KM
- za maj mjesec 2009. godine iznos od 711,80 KM
- za juni mjesec 2009. godine iznos od 713,70 KM,
- za juli mjesec 2009. godine iznos od 617,00 KM
- za august mjesec 2009. godine iznos od 577,00 KM,
- za septembar mjesec 2009. godine iznos od 577,00 KM,
- za oktobar mjesec 2009. godine iznos od 673,70 KM,
- za novembar mjesec 2009. godine iznos od 661,00 KM,
- za decembar mjesec 2009. godine iznos od 673,60 KM,
- za januar mjesec 2010. godine iznos od 663,60 KM,
- za februar mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,

- za mart mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM
- za april mjesec 2010. godine iznos od 675,20 KM
- za maj mjesec 2010. godine iznos od 672,40 KM
- za juni mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,
- za juli mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM
- za august mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,
- za septembar mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,
- za oktobar mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,
- za novembar mjesec 2010. godine iznos od 666,20 KM,
- za decembar mjesec 2010. godine iznos od 677,40 KM,
- za januar mjesec 2011. godine iznos od 667,60 KM,
- za februar mjesec 2011. godine iznos od 671,40 KM,
- za mart mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM
- za april mjesec 2011. godine iznos od 679,00 KM
- za maj mjesec 2011. godine iznos od 678,30 KM
- za juni mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM,
- za juli mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM
- za august mjesec 2011. godine iznos od 671,30 KM,
- za septembar mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM,
- za oktobar mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM,
- za novembar mjesec 2011. godine iznos od 680,10 KM,
- za decembar mjesec 2011. godine iznos od 681,30 KM,
- za januar mjesec 2012. godine iznos od 669,40 KM,
- za februar mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM,
- za mart mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM
- za april mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM
- za maj mjesec 2012. godine iznos od 679,90 KM
- za juni mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM,
- za juli mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM
- za august mjesec 2012. godine iznos od 674,20 KM,
- za septembar mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM,
- za oktobar mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM,
- za novembar mjesec 2012. godine iznos od 683,90 KM,
- za decembar mjesec 2012. godine iznos od 685,10 KM,
- za januar mjesec 2013. godine iznos od 674,80 KM,
- za februar mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM,
- za mart mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM
- za april mjesec 2013. godine iznos od 687,00 KM
- za maj mjesec 2013. godine iznos od 686,00 KM
- za juni mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM,
- za juli mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM
- za august mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM,
- za septembar mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM,
- za oktobar mjesec 2013. godine iznos od 689,00 KM,
- za novembar mjesec 2013. godine iznos od 688,00 KM,
- za decembar mjesec 2013. godine iznos od 685,70 KM,
- za januar mjesec 2014. godine iznos od 681,00 KM,

- za februar mjesec 2014. godine iznos od 689,00 KM,
- za mart mjesec 2014. godine iznos od 693,00 KM
- za april mjesec 2014. godine iznos od 690,00 KM
- za maj mjesec 2014. godine iznos od 692,00 KM
- za juni mjesec 2014. godine iznos od 687,00 KM,
- za juli mjesec 2014. godine iznos od 693,00 KM
- za august mjesec 2014. godine iznos od 689,00 KM,
- za septembar mjesec 2014. godine iznos od 693,00 KM,
- za oktobar mjesec 2014. godine iznos od 693,00 KM,
- za novembar mjesec 2014. godine iznos od 689,00 KM,
- za decembar mjesec 2014. godine iznos od 692,80 KM,
- za januar mjesec 2015. godine iznos od 683,90 KM,
- za februar mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM,
- za mart mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM
- za april mjesec 2015. godine iznos od 695,20 KM
- za maj mjesec 2015. godine iznos od 694,00 KM
- za juni mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM,
- za juli mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM
- za august mjesec 2015. godine iznos od 693,20 KM,
- za septembar mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM,
- za oktobar mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM,
- za novembar mjesec 2015. godine iznos od 695,30 KM,
- za decembar mjesec 2015. godine iznos od 696,70 KM,
- za januar mjesec 2016. godine iznos od 692,90 KM,
- za februar mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za mart mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM
- za april mjesec 2016. godine iznos od 697,70 KM,
- za maj mjesec 2016. godine iznos od 696,90 KM,
- za juni mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za juli mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za august mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za septembar mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za oktobar mjesec 2016. godine iznos od 700,50 KM,
- za novembra mjesec 2016. godine iznos od 699,20 KM,
- za decembar mjesec 2016. godine iznos od 693,90 KM,
- za januar mjesec 2017. godine iznos od 692,90 KM,
- za februar mjesec 2017. godine iznos od 700,50 KM,
- za mart mjesec 2017. godine iznos od 695,20 KM,
- za april mjesec 2017. godine iznos od 701,60 KM,
- za maj mjesec 2017. godine iznos od 696,90 KM,
- za juni mjesec 2017. godine iznos od 698,90 KM,
- za juli mjesec 2017. godine iznos od 1.0 KM,
- za august mjesec 2017. godine iznos od 1.095,50 KM,
- za septembar mjesec 2017. godine iznos od 885,50 KM,
- za oktobar mjesec 2017. godine iznos od 885,50 KM,
- za novembar mjesec 2017. godine iznos od 875,20 KM,
- za decembar mjesec 2017. godine iznos od 834,90 KM,

- za januar mjesec 2018. godine iznos od 826,90 KM,
- za februar mjesec 2018. godine iznos od 885,50 KM,
- za mart mjesec 2018. godine iznos od 821,20 KM,
- za april mjesec 2018. godine iznos od 868,80 KM
- za maj mjesec 2018. godine iznos od 833,60 KM,
- za juni mjesec 2018. godine iznos od 848,50 KM.
- za juli mjesec 2018. godine iznos od 1.090,60 KM
- za august mjesec 2018. godine iznos od 1.144,90 KM
- za septembar mjesec 2018. godine iznos od 934,10 KM
- za oktobar mjesec 2018. godine iznos od 934,10 KM,
- za novembar mjesec 2018. godine iznos od 887,30 KM
- za decembar mjesec 2018. godine iznos od 945,30 KM
- za januar mjesec 2019. godine iznos od 751,70 KM,
- za februar mjesec 2019. godine iznos od 891,90 KM,
- za mart mjesec 2019. godine iznos od 959,70 KM,
- za april mjesec 2019. godine iznos od 907,90 KM,
- za maj mjesec 2019. godine iznos od 899,70 KM,
- za juni mjesec 2019. godine iznos od 925,20 KM,
- za mjesec juli 2019. godine iznos od 1.348,60 KM,
- za mjesec august 2019. godine iznos od 959,70 KM,
- za mjesec septembar 2019. godine iznos od 948,60 KM,
- za mjesec oktobar 2019. godine iznos od 959,70 KM,
- za mjesec novembar 2019. godine iznos od 1.031,90 KM,
- za mjesec decembar 2019. godine iznos od 1.011,90 KM,
- za mjesec januar 2020. godine iznos od 874,00 KM,
- za mjesec februar 2020. godine iznos od 962,90 KM,
- za mjesec mart 2020. godine iznos od 910,60 KM,
- za mjesec april 2020. godine iznos od 890,60 KM,
- za mjesec maj 2020. godine iznos od 887,30 KM,
- za mjesec juni 2020. godine iznos od 900,60 KM,
- za mjesec juli 2020. godine iznos od 1.246,20 KM,
- za mjesec august 2020. godine iznos od 1.096,20 KM,
- za mjesec septembar 2020. godine iznos od 1.096,20 KM,
- za mjesec oktobar 2020. godine iznos od 962,90 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom na svaki pojedini iznos počev od 15-og u mjesecu za prethodni mjesec (stav 2.).

Obavezana je tužena da tužiocu naknadi parnične troškove u iznosu od 2.652,10 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 12.02.2021. godine pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke (stav 3.).

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa (stav 4.).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 239208 21 Gž 2 od 10.09.2021. godine žalba tužioca je odbijena i presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 239208 20 P 2 od 12.02.2021. godine, u pobijanom odbijajućem dijelu (stav 2. i 4. izreke), potvrđena.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu u odbijajućem dijelu pobija tužilac, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca za naknadu materijalne štete izražene u vidu izgubljene koristi u iznosu od 161.282,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka (zahtjev uređen 14.12.2020. godine).

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj K-85/03 od 01.12.2003. godine, tužilac oglašen krivim zbog krivičnog djela izazivanja opšte opasnosti iz člana 402. stav 1. KZ RS i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci; da je izrečenu kaznu zatvora izdržavao u KPZ B. u vremenu od 10.03.2005. do 01.08.2005. godine, nakon čega je pušten na slobodu; da je rješenjem Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 K 034597 15 Kv 2 od 22.09.2015. godine, dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka u korist osuđenog (ovdje tužioca), iz razloga što je isti prekršajno odgovarao pred istim sudom i shodno zauzetom stavu Ustavnog suda BiH u odluci broj 133/09 od 30.03.2012. godine - da u situaciji kad je u prekršajnom postupku sud već osudio lice protiv kojeg je vođen postupak, to se smatra da se radi o presuđenoj stvari; da je u ponovljenom postupku koji se vodio pred istim sudom pod brojem 75 0 K 039996 15 K, presudom od 04.11.2015. godine, odbijena optužba prema tužiocu koja ga je teretila za isto krivično djelo zbog kojeg je prekršajno osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 dana; da je tužilac prije odlaska na izdržavanje kazne zatvora bio zaposlen na neodređeno vrijeme u ŠG L.M.G. i da mu je nakon donošenja presude kojom je oglašen krivim, po sili zakona, prestao radni odnos sa danom 10.03.2005. godine; da se tužilac nakon izlaska iz zatvora obratio ranijem poslodavcu ŠG L.M.G. za ponovni prijem u radni odnos, kojem zahtjevu poslodavac nije udovoljio; da je pokrenuo i parnični postupak protiv ŠG L.M.G. radi vraćanja u radni odnos, koji zahtjev je odbijen pravosnažnom presudom prvostepenog suda Rs-67/05 od 18.09.2006. godine, nakon čega je tužilac po prijemu presude broj 75 0 K 039996 15 K od 04.11.2015. godine, kojom je optužba odbijena, tražio ponavljanje postupka u radnom sporu, koji prijedlog je odbačen kao neblagovremen rješenjem Okružnog suda u Banjaluci broj 75 0 Rs 042283 16 Rsvl od 30.03.2017. godine; da je tužilac u međuvremenu upućivao dopise bivšem poslodavcu radi ponovnog prijema u radni odnos (pismeno JP Šumarstva „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac broj 02-781-1/17 od 21.02.2017. godine), da je pokrenuo i postupak mirnog rješavanja radnog spora pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova, koji postupak je obustavljen zaključkom broj ... od 19.08.2016. godine, zbog odbijanja JPŠ „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac, ŠG L.M.G. da vrati tužioca u radni odnos; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke proizlazi da je isti sačinio na osnovu podataka dostavljenih od strane JPŠ Šume Republike Srpske a.d. Sokolac, ŠG L.M.G. obračunao i utvrdio lični dohodak tužioca tabelarno u prilogu za period 2005 do 2015, sa obračunom izmijenjenog ličnog dohotka, regresa, toplog obroka, zimnice i ogreva za period 2007. i 2008. godina, te izmijenjenu rekapitulaciju obračuna 2005-2015. godine za tužioca, sa obračunom ličnog dohotka, regresa, toplog obroka za period od 01.05.2016. do 02.02.2018. godine, sa obračunom ličnog dohotka, regresa, toplog obroka za

period decembar 2015. godine, januar – april 2016. godine i mart - juni 2018. godine; da je vještak obračunao da bi tužiočeva bruto primanja u periodu od marta 2005. do juna 2018. godine da je ostao u radnom odnosu iznosila 212.598,39 KM, od čega 133.922,50 KM se odnosi na neto platu, topli obrok, regres, zimmnicu i ogrev, te iznos od 66.820,14 KM koji se odnosi na doprinose i iznos od 11.855,75 KM koji se odnosi na poreze; da je dopunom nalaza i mišljenja, vještak izračunao lični dohodak radnika ŠG L.M.G. zaposlenog na mjestu na kojem je radio tužilac za period od jula 2018. do oktobra 2020. godine i izjasnio se da bi da je radio kod ranijeg poslodavca, za period od jula 2018. do oktobra 2020. godine, tužilac ostvario primanja u ukupnom iznosu od 27.360,30 KM, od čega se 17.538,30 KM odnosi na osnovnu platu, 2.914,10 KM na minuli rad, 5.267,00 KM, 1.640,90 KM na topli obrok i 1.640,90 KM na regres.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je tužilac dokazao postojanje svih zakonom predviđenih pretpostavki za odgovornost na ime naknade štete propisanih odredbom člana 154. i 155. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO), obzirom da je tužiocu u ovoj parnici ranije pravosnažno dosuđen dio nematerijalne štete zbog neopravdane osude u iznosu od 12.000,00 KM, da je tužilac bio zaposlen u ŠG L.M.G. i da je zbog izdržavanja kazne zatvora ostao bez posla, jer mu je prestao ugovor o radu po sili zakona sa danom početka izdržavanja kazne zatvora 10.03.2005. godine, koju je izdržavao do 01.08.2005. godine, kada je otpušten sa izdržavanja kazne, a da tužilac nije ponovo zasnovao radni odnos i da je njegovo zasnivanje ubuduće neizvjesno što se ne može pripisati u krivicu tuženoj, jer je van odgovornosti tužene da li će neko lice zasnovati radni odnos.

Prvostepeni sud dalje nalazi da je tužena odgovorna za štetu tužiocu u periodu kad su postojale negativne zakonske posljedice izrečene krivične presude i to od 01.08.2005. do 01.08.2008. godine, do kada je imao status krivično osuđivanog lica i bio spriječen da dobije uvjerenje o nekažnjavanju kao jednog od uslova za zasnivanje radnog odnosa, nakon čega je u smislu odredbe člana 101. stav 2. tačka 3. Krivičnog zakona Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12 i 37/13), koji zakon je bio na snazi u spornom periodu, a kojim je propisano da se osuda na novčanu kaznu, zatvor do jedne godine i na maloljetnički zatvor, brišu iz kaznene evidencije po proteku tri godine od dana izvršene, izdržane, oproštene ili zastarjele kazne, u momentu kad se ti uslovi ispune, tužilac stekao status neosuđivanog lica, od kada je mogao da ravnopravno podnosi prijave na konkurse za zasnivanje radnog odnosa, te zaključuje da je tužena do 01.08.2008. godine odgovorna za izmaklu dobit tužiocu u vidu neostvarenih ličnih dohodaka, ali da tužena ne može biti obavezana na plaćanje štete za budući period na koji ista nema uticaja.

O visini štete prvostepeni sud je odlučio cijeneći nalaz vještaka finansijske struke i sudio kao u izreci prvostepene presude primjenom odredbe člana 154., 155., 189. stav 3. ZOO.

Drugostepeni sud je prihvatio pravilnim činjenično utvrđenje i pravni zaključak prvostepenog suda, te je žalbu tužioca odbio i prvostepenu presudu potvrdio temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Obrazložio je da u konkretnom slučaju tužena nije odgovorna za štetu tužiocu za period od jula 2008. do oktobra 2020. godine, u smislu odredbe člana 154., u vezi sa odredbom člana 155. ZOO i odredbom člana 189. istog zakona, jer tužilac nije dokazao da je za period od jula 2008. do

oktobra 2020. godine očekivana dobit spriječena štetnikovom radnjom ili propuštanjem, te da tužena nije pasivno legitimisana za period izgubljene dobiti od 01.08.2008. do oktobra 2020. godine.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne i revizijom se ne dovode u pitanje.

U ovoj parnici tužilac je tražio naknadu nematerijalne i materijalne štete (izgubljene zarade) zbog neosnovanog lišenja slobode. O zahtjevu za naknadu nematerijalne pravosnažno je odlučeno i tužena obavezana da tužiocu naknadi nematerijalnu štetu u iznosu od 12.000,00 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Prema odredbi člana 155. ZOO šteta je umanjene nečije imovine (obična šteta) i sprečavanje njenog povećanja (izmakla korist), kao i nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta). Da bi po odredbama čl. 154., 155. i 158. ZOO postojala odgovornost nekog lica za naknadu štete, potrebno je da su ispunjene sljedeće zakonske pretpostavke: da šteta postoji, da je prouzrokovana protivpravnom radnjom ili propuštanjem, da se radnja ili propuštanje mogu pripisati u krivicu štetniku i da postoji uzročna veza između radnji, odnosno propuštanja i nastale štete.

Odredbom člana 155. ZOO, pored stvarne štete (damnum emergens), priznaje se i buduća normalna šteta koja se sastoji u izmakloj budućoj koristi (lucrum cessans). Lucrum cessans je korist koju bi povjerilac stekao da nije bilo dužnikove štetne radnje. Utvrđivanje izmakle dobiti polazi od konstrukcije idealnih koristi koje bi povjerilac stekao da su se događaji normalno odvijali, na osnovu osnovanih i razumnih očekivanja. U članu 189. stav 3. ZOO je predviđeno da se pri ocjeni visine izmakle koristi uzima u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem. Dobit mora biti izvjesna, što znači da u datim okolnostima mora biti sigurno da će stranka zaista steći dobit, te da postoji namjera sticanja.

Nije sporno da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj K-85/03 od 01.12.2003. godine, tužilac bio oглаšen krivim zbog krivičnog djela izazivanja opšte opasnosti iz člana 402. stav 1. KZ RS i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci; da je izrečenu kaznu zatvora izdržavao u KPZ B. u vremenu od 10.03.2005. do 01.08.2005. godine, nakon čega je pušten na slobodu; da je rješenjem Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu broj 75 0 K 034597 15 Kv 2 od 22.09.2015. godine, dozvoljeno ponavljanje krivičnog postupka u korist osuđenog (ovdje tužioca) i da je u ponovljenom postupku presudom broj 75 0 K 039996 15 K od 04.11.2015. godine, odbijena optužba prema tužiocu koja ga je teretila za isto krivično djelo zbog kojeg je prekršajno rješenjem Osnovnog suda u Mrkonjić Gradu od 13.10.2003. godine osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 15 dana.

Tužilac svoj zahtjev za naknadu materijalne štete temelji na tome da je prije odlaska na izdržavanje kazne zatvora bio zaposlen na neodređeno vrijeme u ŠG L.M.G. i da mu je nakon donošenja presude broj K-85/03 od 01.12.2003. godine kojom je oглаšen krivim, po sili zakona prestao radni odnos u ŠG L.M.G. sa danom 10.03.2005. godine, da je kaznu izdržavao do 01.08.2005. godine, da nakon toga nije ponovo zasnovao radni odnos, da se obraćao ranijem poslodavcu sa zahtjevom da ga vrati u radni odnos, čak pokrenuo i parnični postupak protiv ŠG L.M.G. radi vraćanja u radni odnos, koji zahtjev je odbijen pravosnažnom presudom, pa smatra

da je zbog postupanja tužene pretrpio (pored nematerijalne) i materijalnu štetu, koju traži u ovoj parnici.

Pravilno su nižestepeni sudovi zaključili da je tužilocu zbog izdržavanja kazne zatvora radni odnos u ŠG L.M.G. prestao po sili zakona sa danom početka izdržavanja kazne zatvora 10.03.2005. godine, te da je do 01.08.2008. godine tužilac imao status krivično osuđivanog lica i bio spriječen da dobije uvjerenje o nekažnjavanju kao jednog od uslova za zasnivanje radnog odnosa, a da je nakon toga, u smislu odredbe člana 101. stav 2. tačka 3. Krivičnog zakona Republike Srpske, tužilac stekao status neosuđivanog lica, te da je od tada mogao podnositi prijave na konkurse za zasnivanje radnog odnosa i da činjenica što nije zasnovao radni odnos se ne može pripisati u krivicu tuženoj.

Prema tome, može se zaključiti da je uzročno posljedična veza između radnji tužene i izgubljene zarade tužioca postojala do 01.08.2008. godine, slijedom čega je tužena odgovorna tužiocu za izmaklu dobit u vidu neostvarenih primanja iz radnog odnosa za period od 10.03.2005. godine do 01.08.2008. godine, ali ne i nakon toga, zbog čega tužena ne može biti obavezana na za naknadu štete za budući period na koji ista nema uticaja, jer se nemogućnost zasnivanja radnog odnosa tužioca nakon toga ne može pripisati u krivicu tuženoj, budući da je van odgovornosti tužene da li će neko lice zasnovati radni odnos.

Samim tim, zbog nepostojanja uzročne veze između radnji tužene i materijalne štete u vidu izgubljene dobiti koju tužlac traži nakon 01.08.2008. godine, pravilno je odbijen tužbeni zahtjev, pa navodi revidenta da sud nije cijenio da ga supruga izdržava, da se on više puta obraćao ranijem poslodavcu da ga vrati na posao, da je bio prijavljen na birou rada, da je tako dokazao da je pokušao umanjiti štetu u smislu odredbe člana 192. ZOO, nisu od uticaja na drugačije presuđenje.

Iz navedenih razloga, odlučeno kao u izreci na osnovu odredbi člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić